

ภาพอนามัยของประชาชนเท่านั้น แต่ปัญหาเสถียรคดียังเป็นสาเหตุของปัญหาอื่น ๆ อีก เช่น ปัญหาทางด้านอาชญากรรม การว่างงาน ครอบครัว และความมั่นคงของชาติ (อุ้นดา บทความ 2523 : 135) การศึกษาอนุกรมเรียงสามารถมีส่วนเข้ามาช่วยในการลดปัญหาเสถียรคดียได้ โดยการให้การศึกษแก่ประชาชนทั่วไปทั้งแก่เด็กนักเรียน ผู้ปกครองและครู ให้มีความรู้ในการป้องกัน และให้เห็นโทษของยาเสพติด นอกจากนี้เราควรส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมต่างๆ ที่เป็นประโยชน์แก่เด็กนักเรียนเพื่อให้เป็นทางเลือกแทนการไปสนใจ สิ่งเสถียรคดีย เช่น กิจกรรมกีฬาและนันทนาการ กิจกรรมดนตรี กิจกรรมทางศาสนา และกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม ฯลฯ

(ข) **ปัญหาชุมชนแออัด** ในปัจจุบันคาดว่าชุมชนแออัดถึง 433 แห่งในเขตกรุงเทพมหานคร และมีประชาชนประมาณ 1.2 ล้านคน อาศัยอยู่ตามชุมชนแออัด-แหล่งเสื่อมโทรมในเมืองที่ประกอบด้วยอาคารเก่าแก่ชำรุดทรุดโทรม ซึ่งมีบริเวณที่สภาพกรุงรังและอยู่กันอย่างแออัด มีคดียุทธลักษณะต่างๆ มากมายอาชญากรรม จมน้ำอาจอยู่อย่างครอบครัวตามปกติวิสัยมนุษย์ ทว่าเห็นปลอดภัยในด้านสุขวิทยาและอนามัย (นิคม จันทร์วิฑูร และคณะ 2527 : 12) บทบาทของการศึกษาอนุกรมเรียงที่ใส่ส่วนสำคัญในการจัดการกับปัญหาชุมชนแออัดนี้ ทว่าได้โดยการให้บริการรักษาพยาบาล การศึกษาค้นคว้าสุขภาพอนามัย และการฝึกอบรมอาชีพ รวมทั้งการจัดกลุ่มกิจกรรมเยาวชนอย่างกว้างขวาง

(ค) **ปัญหาอาชญากรรม** อาชญากรรมเป็นปัญหาสังคมที่สำคัญ เพราะเป็นปัญหาที่หลายชีวิต ทรัพย์สิน ความสงบสุข และความมั่นคงปลอดภัย ในชีวิตของประชาชนอย่างเห็นได้ชัดจากสถิติอาชญากรรมของประเทศไทย มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นทุกขณะคามการขยายตัวของประชากร และการขยายตัวของเมืองในภาคต่างๆ ซึ่งเห็นได้จากสถิติที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วจากจำนวน 191,343 รายในปี 2520 (คิดเป็นสัดส่วน 423.1 รายต่อประชากรหนึ่งแสนคน) สูงขึ้นเป็น 222,400 รายในปี 2525 (คิดเป็นสัดส่วน 455.1 รายต่อประชากรหนึ่งแสนคน) หรือเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 16.2 ในรอบ 5 ปี และจากสถิติของกองวิจัยและวางแผน กรมตำรวจพบว่าคดีอุกฉกรรจ์ซึ่งเป็นคดีที่มีความรุนแรงทั้งโดยลักษณะและวิธีการในการกระทำความผิดแก่ ความผิดคดีฆ่าคนตาย ปล้นทรัพย์ ซึ่งทรัพย์และวางเพลิง โดยเฉพาะอย่างยิ่งคดีฆ่าคนตายโดยเฉพาะคนที่มีสัดส่วนสูงกว่าคดีอุกฉกรรจ์ประเภทอื่น ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค การเพิ่มขึ้นของคดีฆ่าคนตายดังกล่าวเป็นเครื่องบ่งชี้ถึงความรุนแรงของปัญหาอาชญากรรม

(ง) **ปัญหาครอบครัว** ครอบครัวเป็นสถาบันทางสังคมที่เก่าแก่ที่สุด และมีความสำคัญที่สุดหน่วยหนึ่งของสังคม ถ้าครอบครัวส่วนใหญ่มีความมั่นคงย่อมหมายถึงความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติด้วย ครบถ้วนข้ามถ้าครอบครัวส่วนใหญ่มีปัญหาก็จะเป็นปัญหาสังคม และเป็นความอ่อนแอของประเทศชาติ ปรากฏการณ์สะท้อนให้เห็นถึงปัญหาครอบครัวก็คือสถิติการหย่าร้างมีจำนวนเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ เช่น ในปี 2521 มีการหย่าร้างทั่วประเทศ 20,356 ราย และในปี 2525 มี 24,100 ราย เป็นที่น่าสังเกตุว่ากรุงเทพมหานครจังหวัดเดียวมีสถิติการหย่าร้างสูงกว่าทุกภาครองลงมาเป็นภาคกลาง ภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ส่วนภาคใต้เป็นภาคที่มีการหย่าร้างน้อยที่สุด มีเพียงประมาณร้อยละ 9 ของจำนวนการหย่าร้างทั่วประเทศในปี 2525 ในขณะที่อัตราส่วนการหย่าร้างในกรุงเทพมหานครสูงประมาณร้อยละ 40 ของจำนวนการหย่าร้างทั่วประเทศในปีเดียวกัน นอกจากการหย่าร้างแล้วการแยกกันอยู่หรือการอยู่ร่วมกันแต่ไม่มีความปกติสุขในครอบครัว ก็เป็นเครื่องชี้ว่าแนวโน้มปัญหาครอบครัวเกิดขึ้นแม้จะยังมีสถิติยืนยันเป็นการชี้ชัด แต่หากจะพิจารณาตามสภาพ

เศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบันที่ครอบครัวส่วนใหญ่มีปัญหาด้านเศรษฐกิจ พ่อแม่ต้องทำงาน
นอกบ้านทั้งสองคนมีเวลาดูแลเอาใจใส่บุตรน้อย ก็น่าจะคาดการณ์ได้ว่าปัญหาครอบครัวเป็น
ปัญหาสังคมซึ่งจะทวีความสำคัญขึ้นเรื่อย ๆ พุทธธะ

(๑) ปัญหาศีลธรรม วัฒนธรรมและจิตใจ ในแผนพัฒนาฯ ลังคนด้านจิตใจของ
แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 มีข้อความตอนหนึ่งว่า "แม้ว่าเครื่องชี้วัด
ภาวะสังคมที่ขึ้นอยู่กับสามารถแสดงให้เห็นเด่นชัดว่า สังคมไทยกำลังเสื่อมลง แต่จากสภาพ
สังคมในปัจจุบันทำให้เห็นสภาพความเสื่อมโทรมทางศีลธรรม และคุณธรรมทั่วไปในสังคมได้
อย่างชัดเจน" สภาพที่น่าเป็นห่วงก็คือ ค่านิยมของสังคมบางอย่างได้เปลี่ยนแปลงไปจาก
ลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้มีฐานะที่นำมาซึ่งประสงศ์มากขึ้น เช่น ก่อนนี้สังคมเคยยกย่องคนที่มี
คุณธรรมประณามคนที่ประพฤติผิดศีลธรรม ทูจริตคดโกง แต่แนวโน้มในปัจจุบันคือ สังคมกลับ
ยกย่องคนมีเงิน คนมีตำแหน่ง มีอำนาจวาสนา แม้ว่าคนเหล่านั้นจะประพฤติผิดศีลธรรมหรือ
ได้เงินมาโดยทางทุจริต ค่านิยมที่เปลี่ยนแปลงอีกประการหนึ่งคือ ก่อนหน้านี้คนไทยส่วนมาก
เชื่อในเรื่อง "ชาติได้ดี ท้าวได้ชั่ว" แต่ในปัจจุบันคนเป็นจำนวนมากหันไปมองสิ่งว่าชาติจะได้
ก็จริงหรือ เพราะเหตุใดคนที่ท้าวได้ชั่วได้ดี มีตัวอย่างให้เห็นมากมาย (นิคม จันทรวิฑูร และ
คณะ 2527 : 34) ส่วนด้านวัฒนธรรมอันดีงามของไทยนั้นก็มิได้รับความสนใจเท่าที่ควร
ประชาชนและเยาวชนจำนวนมากหันไปรับเอาวัฒนธรรมของต่างประเทศ เช่น ในเรื่องดนตรี
เพลง การแต่งกาย ภาษากาย ภาษา และความสัมพันธ์ระหว่างเพศ โดยไม่พิจารณา
ว่าจะเหมาะสมกับคนไทยและเมืองไทยหรือไม่ อย่างไร พูดสรุปสั้น ๆ ก็คือ คนไทยเราได้
หันไปสนใจวัฒนธรรมที่เกี่ยวกับวัตถุมากกว่าวัฒนธรรมทางด้านจิตใจ เป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้
คนไทยชอบในเรื่องคุณธรรมและระเบียบวินัย การขาดระเบียบวินัยทำให้คนไทยจำนวนมาก
น้อยชอบทำอะไรตามใจตัวเองเพื่อความสะดวกสบาย เป็นคนเห็นแก่ตัว เห็นแก่ได้ โดยไม่
คำนึงถึงผลเสียต่อกันและสังคม ผู้ที่ปฏิบัติตามระเบียบวินัยต้องเสียเปรียบผู้ไม่ปฏิบัติตาม
ระเบียบวินัยอยู่ตลอดเวลา สำหรับปัญหาประเด็นนี้การศึกษาอนุกรมวิธานเรียนสามารถมี
บทบาทเข้ามาช่วยลดและแก้ปัญหานี้ได้โดยจัดการศึกษาอบรมในรูปแบบต่าง ๆ และในทุกระดับ

จะนับจากสภาพปัญหาเศรษฐกิจและสังคมที่ทวีความรุนแรงยิ่งขึ้นตามลำดับ ลำพัง
หน่วยงานของภาครัฐบาลซึ่งจะต้องปฏิบัติงานภายใต้ทรัพยากรอันจำกัด ย่อมเป็นการยากที่
จะสามารถขยายบริการไปสู่ประชาชนผู้ทุกข์ยากได้อย่างรวดเร็ว เพียงพอและทั่วถึง ฉะนั้น
รัฐเองจึงได้เห็นความสำคัญและมีนโยบายอย่างแน่ชัดในอันที่จะส่งเสริม สนับสนุน
และนีกกำลังของภาคเอกชนร่วมกับของภาครัฐบาล เพื่อขยายบริการด้านการศึกษา ด้าน
สังคมสงเคราะห์ และ เพื่อที่จะสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้ดียิ่งขึ้น อัน
จะเป็นประโยชน์ต่อประชาชนในการพัฒนาคุณภาพชีวิต และเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประ
เทศชาติโดยส่วนรวมต่อไป ดังคำกล่าวเปิดการสัมมนาระดับชาติ เรื่องทิศทางการพัฒนา
ชนบทในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 โดย พลเอก นายกรัฐมนตรี พลเอก
เปรม ติณสูลานนท์ วันที่ 25 เมษายน 2528 ณ โรงแรมแกรนด์ไฮแอท พัทยา ดังนี้
"ผมใคร่ขอฝากให้ที่ประชุมนี้ได้พิจารณาถึงคือ ในเรื่องของการหาแนวทางการส่งเสริมให้
ประชาชนในชนบทมีส่วนร่วมในการปรับปรุงสภาพความเป็นอยู่ของตนเองและของชุมชน
ให้มากยิ่งขึ้น เพื่อที่จะได้ช่วยให้ที่น้องเหล่านั้นสามารถพึ่งตนเองและปรับวิถีชีวิตความเป็น
อยู่ให้เข้ากับสภาพแวดล้อมทั้งทาง เศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปด้านนี้ที่สุด ในประ
เด็นนี้ผมใคร่เชิญชวนให้ภาคเอกชน ซึ่งผมคิดว่ามีผู้แทนอยู่หลายท่าน ณ ที่นี้ได้เข้ามาจับ
มือร่วมกันกับภาครัฐบาลในการระดมทั้งความคิด ทรัพยากรและความร่วมมือร่วมใจในการ

ตามแนวทางดำเนินการ เพื่อให้เกิดผลในทางปฏิบัติอย่างจริงจัง ท่านทั้งหลายคงจะทราบดีแล้วว่ารัฐบาลได้เล็งเห็นความสำคัญของการพัฒนาประเทศไทยอย่างมีชัย" ด้วยเหตุนี้เองในแผนนโยบายและแนวทางการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการศึกษาอกระดบเร่งเรียนระยะที่ 6 (พ.ศ.2530 - 2534) ของกรมการศึกษาอกระดบเร่งเรียน จึงได้ระบุข้อเจแนนประการที่ 8 ว่า "จัดการศึกษา เพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพเพิ่มพูนรายได้และการทางานในชนบท โดยเน้นการแนะแนวเพื่อพัฒนาความสามารถในการหาช่องทางทางานหาถิ่นฝึกวิชาชีพที่เหมะสมกับโอกาสและสภาพในชนบทรวมทั้ง เสริมและประกองงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้ระบบการพัฒาวิชาชีพครบวงจร และในประการที่ 9 ได้มุ่งไว้อย่างชัดเจนาว่า "แสวงหาแนวทางให้ประชาชน ชุมชน สถานศึกษา สถาบันทางศาสนา องค์กรท้องถิ่นหน่วยงานภาครัฐบาลและเอกชน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอกระดบเร่งเรียนเพิ่มมากขึ้น"

ซึ่งแท้ที่จริงแล้วนโยบายในการจัดการศึกษาอกระดบเร่งเรียนเพื่อประชาชนทุกเพศทุกวัยของชาตินั้น ได้มีการเล็งเห็นความสำคัญและความจำเป็นของการดำเนินงานที่ ต้องอาศัยหลักความร่วมมือและการประกองงานระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งของรัฐบาล และเอกชนมาตั้งแต่ ปี พ.ศ.2483 (จารึก อดะวงศ์ 2523 : 131,138) เป็นคันมา

สำหรับสถาบันคริสตศาสนาในายบรเทศเคนท์ซึ่ง เป็นองค์กรเอกชนทางศาสนาที่มีคริสต์จักรและองค์การ/หน่วยงานมากมาย ก็ได้มีบทบาทและส่วนสำคัญในการจัดการศึกษาอกระดบเร่งเรียน เพื่อประชาชนทุกเพศทุกวัยของชาติมาบ้างพอสมควร เช่น สมาคม วายเอ็ม ซี เอ, สมาคม วาย คับบิล ซี เอ, องค์การสุกัณมิถแห่งประเทศไทย และคริสต์จักรหลายแห่งในกรุงเทชมทานคร

ก่อนที่จะกล่าวต่อไปในที่นี้จะกล่าวถึง เรื่องสถาบันคริสตศาสนาในายบรเทศเคนท์ข้อสังเขป เพื่อประกอบความเข้าใจเกี่ยวกับการทากิจนิยาในเรื่องการศึกษาความรู้ และเจตคติต่อการศึกษาอกระดบเร่งเรียนของผู้ปกครอง ผู้บริหารองค์กรคริสเตียน และอาจารย์สอนในโรงเรียนพระคัมภีร์ ในายบรเทศเคนท์ในกรุงเทชมทานคร

คริสตศาสนาในายบรเทศเคนท์เข้ามาในประเทศไทยเป็นครั้งแรกเมื่อเดือนสิงหาคม พ.ศ.2371 ตอนคันรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 3 (ภายหลังสร้างกรุงเทพ 46 ปี) ขณะนั้นประเทศไทยยังคงใช้ชื่อว่า "ประเทศสยาม" การบุกเบิกของมิชชันนารียุคแรก ๆ นั้นเต็มไปด้วยความทุกข์ยากลำบาก เนื่องจากโลกของเรายังมีเครื่องขนตักล้าช เช่น โจรเลช วิชยุ เรือกลาเฟ เครื่องบิน ฯลฯ อีกทั้งยังมีวิถีชีวิตกับเรลคคต้อ ยังมีวัดขึ้นหรือยาปฏิชีวนะใด ๆ ทั้งสิ้น แต่ละปีประชาชนนับถันวันที่ต้องสังเวยชีวิตกับเรลคภัยไข้เจ็ที่ร้ายแรง เช่น ไข้ทรพิษ(ฝีคาย) ไข้มาเลเรีย(ไข้จับสั่นหรือไข้เหลือง) และอหิวาตกโรค(เรลคห่าหรือไข้ป่วงหลวง) การรักษาพยาบาลระทาทันคานมีความเกิดด้วยอาศัยเวทย์มนต์คาถา หรือคาริบหมอพื้นบ้านแผนโบราณ คนส่วนใหญเชื่อกันว่าบรรดาเรลคร้ายต่าง ๆ ที่ทากัดคนเจ็บป่วยล้วนเป็นการกระทำของภูตผีปิศาจ การรักษาจึงเน้นหนักไปทางไสยศาสตร์ ซึ่งทากัดคนไข้เสียชีวิตมากกว่ารอด (ถนอม ปินคา และวิทยุ อรรถวิญญ์ 2525 : 9)

มิชชันนารี(หมอสอนศาสนา)สองคนแรกที่เข้ามาคือ นายแพทซ์ออกัสตัส กูตสลาฟ และศาสตราจารย์จาคอบ ทอมลิน มาในนามของสมาคมมิชชันนารีลอนดอน คนไทยเรียกท่านทั้งสองว่า "หมอกัสลับ" และ "หมอคอมลิน" ทั้งสองพักอยูกับบางสุลปรตุเกส ได้บ่นยารักษาโรคและพระคัมภีร์(ซึ่งพิมพ์เป็นภาษาจีน)มาแจก ให้เรียนภาษาไทย และต่อมาได้ช่วยกัน

แปลพระคัมภีร์ใหม่จากภาษาจีนเป็นภาษาไทย เมื่อเว้นว่างจากการเผยแพร่ และการแจกจ่ายยารักษาโรคก็ให้แต่งพจนานุกรมอังกฤษ-ไทยขึ้นเล่มหนึ่งแต่ที่ยังไม่เสร็จสมบูรณ์ทำให้ถึงอักษรตัว R ก็เลิก พิมพ์แปลพระคัมภีร์เป็นภาษาลาวและเขมรต่อไป

ศาสตราจารย์ชาร์ลส์ โรบินสันพร้อมครอบครัวและศาสตราจารย์ดีเพน จอห์นสันพร้อมครอบครัวเป็นมิชชันนารีในชุดที่ 2 จากประเทศสหรัฐอเมริกาเบอร์คเข้ามาเมืองไทย ในเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2377 และมีนายแพทย์แดน บีช บรัดเลย์ พร้อมครอบครัวมาสมทบเมื่อต่อมา แล้วได้คิดแปลงวัดขุนบ้านเช่าเป็นสุสาน (สถานพยาบาล) เนื่องจากท่านมียาครบทุกอย่างพร้อมมีผ้าก๊อชและเครื่องมือถอนฟัน ทำให้มีจำนวนคนเข้ามารับการรักษา มากขึ้นตามลำดับจนถึงวันละ 300 คน เมื่อรักษาคนไข้เสร็จก็แปลหนังสือ (ชื่อพระคัมภีร์) ไปกับฉลากยาทุกครั้ง โดยได้จัดพิมพ์หนังสือชุดแรกขึ้นนี้ในประเทศไทย จำนวน 1,000 เล่ม (8 หน้า) คำนวณพิมพ์ที่ชื่อมาจากสิงคโปร์ ในปี พ.ศ. 2380 หมอบริดเลย์ได้ทำการผ่าตัด แขนคนไข้ (ซึ่งเป็นพระภิกษุรูปหนึ่งที่ได้รับบาดเจ็บสาหัสจากกระบอกไฟพะเนียงแตก) ได้เป็นผลสำเร็จ นับเป็นการผ่าตัดแผนปัจจุบันครั้งแรกในประเทศไทย ในปี พ.ศ. 2382 ได้ช่วยพิมพ์แปลประกาศห้ามดื่มของราชการเป็นครั้งแรก จำนวน 9,000 แผ่น ต่อมาพิมพ์หนังสือพิมพ์ "บางกอกกาลันเคอร์" ซึ่งกลายเป็นประวัติศาสตร์ที่คนรุ่นหลังใช้อ้างอิงอยู่เสมอ และยังได้พิมพ์วรรณคดีไทย นอกจากรักษาคนป่วยหมอบริดเลย์ยังได้เทศนาสั่งสอน แปลพระคัมภีร์ และจัดชุมนุมเด็ก ๆ เพื่อให้มีกิจกรรมที่ถูกต้อง (อนงศ์ อิศรภักดี 2521 : 12) ในปี พ.ศ. 2384 ท่านได้ประกาศความสำเร็จในการปลูกฝีคาง และฉีดวัคซีนฝีคาง

ในปี พ.ศ. 2376 คณะอเมริกันเบптиสต์มิชชันนารีได้ส่งมิชชันนารี 2 คนแรกของคณะ มาคือศาสตราจารย์เทเลอร์ โจนส์ ทำงานเผยแพร่กับคนไทย และศาสตราจารย์วิลเลียม คีน ทำงานเผยแพร่ศาสนากับหมู่ชาวจีน ได้พิมพ์หนังสือทั้งไทยและอังกฤษ เช่น หนังสือภาษาไทยเรื่อง "สยามสมัย" ในปี พ.ศ. 2380 ได้เริ่มตั้งคริสตจักรนตรีจิก (สำหรับชาวจีน) อยู่แถววงเวียน 22 กรกฎาคม เขตกรุงเทพร นับว่าเป็นคริสตจักรโปรเตสแตนต์แห่งแรกในประเทศไทย (และเป็นแห่งแรกในเอเชียบูรพาด้วย) โดยมีศาสตราจารย์วิลเลียม คีน เป็นศิษยาภิบาลดูแล ในปี พ.ศ. 2386 ได้ช่วยกันแปลพระคัมภีร์ใหม่ทั้งหมดเป็นภาษาไทย

ในปี พ.ศ. 2383 คณะพรอสเพอริตีอเมริกันได้ส่งมิชชันนารีศาสตราจารย์วิลเลียม บราวลและภรรยามากรุงเทพฯ และต่อมาก็มีมิชชันนารีอีกมากมายที่หาทั้งงานการเผยแพร่เจริญมั่นคง ที่สำคัญ ๆ ก็มีนายแพทย์โรเบิร์ต เฮาส์และภรรยา กับศาสตราจารย์ดีเพน มัคคูนและภรรยา เข้ามาเมืองไทยในปี พ.ศ. 2390 หมอเฮาส์เป็นศิษย์แพทย์คนแรกในประเทศไทยที่ศึกษาค้นคว้าโดยตรง ท่านเป็นคนแรกที่เชี่ยวชาญ "อีเทอร์" ในการผ่าตัด ส่วนศาสตราจารย์ดีเพน มัคคูน ได้เป็นนางศุภโลอเมริกันประจำประเทศไทยคนแรกส่วนมิชชันนารีแมคคูนเป็นผู้ริเริ่มตั้งโรงเรียนอันเป็นที่กำเนิดของโรงเรียนกรุงเทพคริสเตียน (ตอนแรกชื่อโรงเรียนสาทรต่อมาย้ายที่ตึกจิงเบี่ยนชื่อใหม่) เป็นโรงเรียนชาย ส่วนมิชชันนารีเฮาส์ได้ริเริ่มตั้งโรงเรียนหญิงขึ้นชื่อ "โรงเรียนเฮเรียมค เอ็ม เฮาส์" แต่คนไทยนิยมเรียกว่า "โรงเรียนกุลสตรีวังหลัง" (เพราะตั้งอยู่ข้างวังหลัง) ต่อมาบุคคลสำคัญอีกท่านหนึ่งคือมิชชันนารีโรด ได้ทุ่มเทชีวิตชีวาโรงเรียนอย่างมากได้ชื่อที่คนแถวบางกะปิ (สุขุมวิทซอย 19) ไร่ 25 ไร่ โรงเรียนหญิงได้ย้ายและเปลี่ยนชื่อเป็น "โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย"

ในปี พ.ศ. 2393 สมาคมอเมริกันมิชชันนารีได้จัดส่งมิชชันนารีเข้ามาประเทศไทย ฉะนั้นต่อจากปี พ.ศ. 2393 ประเทศไทยมิได้ขาดคณะมิชชันนารีอีก เลยจนถึงปัจจุบันนี้ที่คริสตศาสนิกายโปรเตสแตนต์ได้เจริญก้าวหน้าและขยายอย่างงานการประกาศเผยแพร่

งานด้านการจัดการศึกษาทั้งในระบบโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียน และการพัฒนาสังคมไทย
กว้างไกลออกไปบนทุกจังหวัดทั่วประเทศไทย โดยมีคริสตจักรก่อตั้งขึ้นในจังหวัดต่างวาระครบ
ทุกจังหวัด ส่วนในเขตกรุงเทพฯมีงานคริสตจักรมากที่สุด 80 แห่ง และมีองค์การคริส
เตียนและคณะมิชชันเป็นจำนวนมาก ซึ่งส่วนใหญ่มักจะมีสำนักงานกลาง/ใหญ่ตั้งอยู่ในกรุงเทพฯ
จำนวน 70 แห่ง องค์การคริสเตียนส่วนใหญ่มักมีขอบข่ายการทำงานเกี่ยวกับด้านการ
ศึกษา การเผยแพร่ศาสนา และการพัฒนาสังคม

นอกจากนี้ ยังมีสถาบันคริสเตียนนิกายโปรเตสแตนต์ที่เกิดขึ้นเป็นโรงเรียนสอน
พระคัมภีร์โดยเฉพาะที่เรียกว่า "โรงเรียนพระคริสตธรรม" ทั่วประเทศซึ่งมีหลายแห่งกระจาย
อยู่ทั่วทุกภาคของประเทศไทยด้วยจุดมุ่งหมายเพื่อสั่งสอน มีกษัตริย์และผลิตคริสเตียนไทย
ผู้ที่มีใจศรัทธาและมีใจปรารถนาเป็นผู้รับใช้พระเจ้า(ในตำแหน่ง/ลักษณะต่าง ๆ เช่น เป็น
ศิษยาภิบาล/ผู้ดูแลประจำคริสตจักร เป็นผู้ประกาศศาสนา เป็นครูสอนศาสนาประจำโรงเรียน
เรียนทั่ววันที่เป็นของคริสเตียน และเป็นผู้ทำการ/เจ้าหน้าที่ในองค์การคริสเตียนต่าง ๆ)
เฉพาะในเขตกรุงเทพฯ มีโรงเรียนพระคริสตธรรมที่เป็นที่ยอมรับทั่วไปรวม 6 แห่งด้วยกัน
ซึ่งสังกัดอยู่ในกลุ่ม/คณะมิชชันต่าง ๆ กัน

จากข้อมูลรายละเอียดของสิ่ง เชบเรื่องสถาบันคริสตศาสนานิกายโปรเตสแตนต์ใน
ประเทศไทย เราอาจจะเห็นและสรุปได้ว่า สถาบันคริสตศาสนานิกายโปรเตสแตนต์เป็น
องค์กรเอกชนทางศาสนาที่น่าเชื่อถือการเผยแพร่ศาสนาแต่เพียงอย่างเดียว แต่ได้มีองค์การ
คริสเตียน/คณะมิชชันจำนวนมากและคริสตจักรบางแห่งในเครือของตน ได้มีบทบาทและส่วน
สำคัญไม่น้อยทีเดียวในการจัดการศึกษาทั้งในระบบโรงเรียนและนอกระบบเรียน รวมทั้งการ
พัฒนาสังคม เพื่อประชาชนชาวไทยตั้งแต่ในอดีตเป็นมาจนถึงปัจจุบัน

แต่อย่างไรก็ตาม ก็ยังมีคริสตจักรจำนวนมากในเครือและองค์การคริสเตียนอีก
จำนวนมากที่อย่างน้อยก็มีความรู้ และยังมีความคิดอะไร เกี่ยวกับการจัดการศึกษานอกระบบ
โรงเรียน เพื่อประชาชนชาวไทยทั้งที่เป็นคริสเตียนและที่ยังไม่เป็นคริสเตียน ดังที่ผู้คัดจาก
ผลการรายงานประจำปีของแต่ละคริสตจักรและของแต่ละองค์การ/คณะมิชชันเพราะปรากฏ
ว่าผู้นำคริสตจักรและผู้บริหารองค์การคริสเตียนเหล่านั้น ยังมีแนวโน้มคิดถึงและเก็บแต่การ
ช่วยเหลือและพัฒนาด้านจิตใจหรือวิญญาณเท่านั้นมากเกินไป ส่วนด้านร่างกาย-ความเป็นอยู่
การงานอาชีพ ฯลฯ ไม่ได้ได้รับความสนใจ แต่ว่าในความเป็นจริงและตามหลักคำสอนที่
ถูกต้องและชัดเจนซึ่งปรากฏในพระคริสตธรรมคัมภีร์ของคริสเตียนนั้น ก็มีตัวอย่างและทั้งคำ
สอนกับคำสั่ง ให้คริสเตียนเข้ามามีส่วนช่วยและพัฒนาสังคม/คุณภาพชีวิตของสังคมที่เราอยู่ให้
ครบทุกด้าน-ฝ่ายร่างกาย, ฝ่ายสมองความคิดและจิตใจ/วิญญาณ(ดูพระคัมภีร์เล่ม/พระธรรม
ข้อนี้เพื่อการอ้างอิง พระธรรมมัดติวมที่ 4 ข้อ 23-25, บทที่ 5 ข้อ 13-16, พระธรรม
กิจการบทที่ 6 ข้อ 1-3, พระธรรม 1 ทิโมธีบทที่ 5 ข้อ 9-10 และข้อ 16, พระธรรม
ยากอบบทที่ 1 ข้อ 27 และพระธรรม 1 เปโตรบทที่ 4 ข้อ 9-11 เป็นต้น)

ส่วนสำหรับอาจารย์สอนในโรงเรียนพระคัมภีร์ก็เป็นอีกกลุ่มบุคคลสำคัญมากในวง
การคริสเตียนนิกายโปรเตสแตนต์ เพราะเป็นกลุ่มผู้มีอิทธิพลในการสอนและชี้แนะผู้นำคริสต
จักรและผู้บริหารองค์การคริสเตียน ให้เกิดมีความรู้ความเข้าใจ และเข้ามามีบทบาทมีส่วน
ในการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียน เพื่อประชาชนของชาติจะได้รับประโยชน์อย่างแท้
จริงทั้งด้านคุณธรรมและชีวิตความเป็นอยู่ที่ดี

ฉะนั้นผู้วิจัยจึง เห็นว่าเป็นสิ่งที่น่าสนใจอย่างมากและมีความสำคัญอย่างยิ่งในการ
หาการศึกษาค้นคว้า เรื่องความรู้และเจตคติต่อการศึกษานอกระบบโรงเรียนของผู้นำคริสต

จักร ผู้บริหารองค์การคริสเตียนและอาจารย์สอนในโรงเรียนพระคัมภีร์นิทายับร เทศมณฑลในกรุง เทงทานนคร เพื่อช่วยให้สถาบันคริสตศาสนานิกายับร เทศมณฑลได้ตระหนักถึงการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียน (สำหรับกลุ่มที่ยังไม่ได้มีส่วนร่วม) และช่วยพิจารณาเงินงานในการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียนเมื่อประสิทธิภาพสูงยิ่งขึ้น (สำหรับกลุ่มที่ได้มีส่วนร่วมเข้าร่วมอยู่แล้ว)

นอกจากนี้ยังมีเหตุผลสำคัญอีกอย่างหนึ่งที่เป็นแรงจูงใจให้ผู้วิจัยทำการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ก็คือเหตุผลที่เป็นแรงจูงใจของทางราชการ (ภาครัฐบาล) กล่าวคือ เนื่องจากพวกคริสเตียนนิกายับร เทศมณฑลได้เข้ามาในประเทศไทยเป็นเวลานานพอสมควรอย่างน้อย 150 ปีแล้ว (เจริญ วรธนะสิน และคณะ 2521 : 14-17 และ 24) เป็นสถาบันทางศาสนาที่มีกลุ่มบุคคลที่มีคุณภาพ รักและห่วงประเทศไทย และได้ทำคุณประโยชน์แก่ประชาชนและชาติไทยตลอดมาทั้งทางด้านการศึกษา ด้านสังคมสงเคราะห์ ด้านส่งเสริมและพัฒนายุทธธรรมและคุณธรรมของชาติ ด้วยเป้าหมายหลักในการส่งเสริมและพัฒนาประชาชนในชาติให้ดีและมีคุณภาพ ซึ่งอาจพูดได้ว่าก็มีเป้าหมายคล้ายคลึงกับของรัฐบาลที่ปัจจุบันได้ตั้งให้การศึกษานอกระบบโรงเรียน สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ เป็นหน่วยงานหลักในการนำเรื่องการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียน เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนไทย (กรมการศึกษานอกระบบโรงเรียน 150 : 1-2)

ดังนั้นผู้วิจัยจึง เห็นว่าทางราชการน่าจะมีส่วนสำคัญในการ เสนอแนะและ เชิญชวนพวกผู้นำคริสเตียนนิกายับร เทศมณฑลให้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียนมากยิ่งขึ้น อันจะเป็นประโยชน์ต่อประชาชนชาวไทยโดยตรง และต่อประเทศไทยเป็นส่วนร่วมต่อไปตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของรัฐบาล ฉะนั้นการวิจัยครั้งนี้จะช่วยให้ทางราชการได้สามารถเรียนรู้ว่า พวกผู้นำคริสตจักรและผู้บริหารองค์การคริสเตียนรวมทั้งอาจารย์สอนในโรงเรียนพระคัมภีร์นิกายับร เทศมณฑลมีความรู้และ เจตคติอย่างไร ต่อการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียน เพื่อรัฐจะได้หาแนวทางในการส่งเสริมสนับสนุน ทั้งร่วมมือประสานงานกัน และผนึกกำลังกันในการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียน ตามแผนนโยบายและแนวทางการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการศึกษานอกระบบโรงเรียนระยะที่ 8 (พ.ศ. 2530-2534) ดังที่กล่าวมาแล้ว เพื่อช่วยขจัดข้อกีดกันปัญหาสังคมต่าง ๆ ดังที่กล่าวมาข้างต้นให้ลดน้อยลงไป และช่วยกันพัฒนาเสริมสร้างประชาชนในชาติให้ดีขึ้นและมีคุณภาพตามหลักการสำคัญของการศึกษานอกระบบโรงเรียนในปัจจุบัน

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจและ เจตคติต่อการศึกษานอกระบบโรงเรียนของผู้นำคริสตจักร ผู้บริหารองค์การคริสเตียน และอาจารย์สอนในโรงเรียนพระคัมภีร์ในสังกัดนิกายับร เทศมณฑลในกรุง เทงทานนคร
2. เพื่อเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจและ เจตคติต่อการศึกษานอกระบบโรงเรียนระหว่างผู้นำคริสตจักร ผู้บริหารองค์การคริสเตียน และอาจารย์สอนพระคัมภีร์โดยส่วนรวม
3. เพื่อเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจและ เจตคติต่อการศึกษานอกระบบโรงเรียนระหว่างผู้นำคริสตจักร ผู้บริหารองค์การคริสเตียน และอาจารย์สอนพระคัมภีร์ในแต่ละด้าน



คำนิยามศัพท์เฉพาะในการวิจัยนี้

ความรู้ (Knowledge) หมายถึง ความสามารถในการมีความรู้และความเข้าใจในข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการศึกษานอกระบบโรงเรียน

การศึกษานอกระบบโรงเรียน หมายถึง ประสิทธิภาพและกิจกรรมทั้งหลายที่จัดทำให้แก่ประชาชนที่อยู่นอกระบบโรงเรียนภาคปกติ ซึ่งจัดดำเนินการโดยหน่วยงานต่าง ๆ หน่วยงานทั้งของรัฐและเอกชน เพื่อส่งเสริมความรู้ความสามารถทั้งในด้านความรู้ทั่วไป คุณธรรม และวิชาชีพให้ประชาชน มีความเป็นอยู่ดี และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

เจตคติต่อการศึกษานอกระบบโรงเรียน หมายถึง ท่าที ความรู้สึก ความเชื่อของผู้นำคริสตจักร ผู้บริหารองค์การคริสเตียนและอาจารย์สอนพระคัมภีร์ที่มีต่อการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียน ซึ่งวัดโดยเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามการวิเคราะห์ของผู้วิจัย

ผู้นำคริสตจักร หมายถึง บุคคลที่ทำหน้าที่เป็นผู้นำ/หัวหน้ารับผิดชอบดูแลและจัดการคริสตจักร ซึ่งอาจเรียกชื่อต่าง ๆ ต่อมานี้ ศิษยาภิบาล/เจ้าอธิการ(ปกติจะมีคริสตจักรละ 1 คน และประธานผู้ปกครอง หรือประธานมัคทายก หรือประธานคณะกรรมการ(แล้วแต่ชื่อที่แต่ละแห่งจะใช้เรียกกัน)

ผู้บริหารองค์การคริสเตียน หมายถึง บุคคลที่ทำหน้าที่เป็นผู้บริหารหรือหัวหน้ารับผิดชอบดูแลกิจการสถาบันองค์การคริสเตียน ซึ่งได้แก่ บุคคลตำแหน่งต่อไปนี้ ผู้อำนวยการ/ผู้จัดการ และรองผู้อำนวยการ หรือผู้ช่วย หรือผู้ประสานงาน

อาจารย์สอนพระคัมภีร์ หมายถึง บุคคลที่ทำหน้าที่เป็นอาจารย์สอนประจำอยู่ในสถาบันสอนพระคัมภีร์ที่เป็นทั้งโรงเรียนพระคัมภีร์ และศูนย์พระคริสตธรรม(ศูนย์ศึกษาพระคัมภีร์)

นิกายนปรเทศเคนท์ หมายถึง นิกายหนึ่งในสองนิกายใหญ่ ๆ ในคริสตศาสนา ซึ่งจะเรียกสั้น ๆ กันทั่วๆไปว่า พวกคริสเตียน ส่วนอีกนิกายหนึ่งคือ นิกายโรมันคาทอลิก ซึ่งเรียกสั้น ๆ กันโดยเฉพาะในประเทศไทยว่า พวกคริสตัง ในการวิจัยครั้งนี้จะเน้นเฉพาะนิกายคริสเตียนนปรเทศเคนท์เท่านั้น

ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้มีตัวแปรที่ใช้เป็นขอบเขตในการศึกษาวิจัยดังต่อไปนี้

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่กลุ่มประชากรต่อไปนี้
 - 1.1 ผู้นำคริสตจักร จำนวน 2 คน ต่อคริสตจักร จากคริสตจักรทุกแห่งในเขตกรุงเทพฯ
 - 1.2 ผู้บริหารองค์การคริสเตียน จำนวน 2 คนต่อองค์การ จากองค์การทุกแห่งในกรุงเทพฯ
 - 1.3 อาจารย์สอนพระคัมภีร์ เอาทุกคนที่เป็นอาจารย์ประจำโรงเรียนพระคัมภีร์ทุกแห่งในกรุงเทพฯ
2. ตัวแปรตาม ได้แก่สิ่งต่อไปนี้
 - 2.1 ศึกษาความรู้เกี่ยวกับการศึกษานอกระบบโรงเรียนที่ครอบคลุม 15 หัวข้อด้วยกัน ได้แก่

2. ความหมายของคำที่เกี่ยวข้องกับการศึกษานอกระบบโรงเรียน
3. ปรัชญาและความมุ่งหมายของการศึกษานอกระบบโรงเรียน
4. คุณลักษณะสำคัญของศึกษานอกระบบโรงเรียน
5. สาเหตุที่ต้องมีการศึกษานอกระบบโรงเรียน
6. คุณค่าและข้อได้เปรียบของการศึกษานอกระบบโรงเรียน
7. ขอบข่ายและกลุ่มเป้าหมายของการศึกษานอกระบบโรงเรียน
8. ประเภท/รูปแบบต่าง ๆ ของการศึกษานอกระบบโรงเรียน
9. การศึกษานอกระบบโรงเรียนในประเทศไทย
10. วัตถุประสงค์และนโยบายของรัฐต่อการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียน
11. การบริหารการศึกษานอกระบบโรงเรียน - กรมการศึกษานอกโรงเรียน
12. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษานอกระบบโรงเรียน
13. โครงการการศึกษานอกโรงเรียนที่สำคัญ
14. แนวการจัดและองค์ประกอบสำคัญในการจัดโปรแกรมการศึกษานอกระบบ
15. การประเมินผลการศึกษาการศึกษานอกระบบโรงเรียน

2.2 ศึกษาเจตคติต่อการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียน โดยศึกษานักเรียน ดังนี้

1. ความเชื่อในการจัดโครงการการศึกษานอกระบบโรงเรียน
2. ความคิดเห็นในการจัดโครงการการศึกษานอกระบบโรงเรียน
3. ความรู้สึกรู้สึกในฐานะผู้รับคำแนะนำเกี่ยวกับการจัดโครงการการศึกษานอกระบบโรงเรียน
4. ความมั่นใจเกี่ยวกับการจัดโครงการการศึกษานอกระบบโรงเรียน

สำหรับเกณฑ์ศึกษาความรู้เกี่ยวกับการศึกษานอกระบบโรงเรียนนั้น เนื่องจากในประเทศไทยยังไม่มีการศึกษาเกณฑ์มาตรฐานเรื่องความรู้เกี่ยวกับการศึกษานอกระบบโรงเรียนอย่างชัดเจน ผู้วิจัยจึงจำเป็นต้องสร้างแบบทดสอบเรื่องความรู้เกี่ยวกับการศึกษานอกระบบโรงเรียนขึ้น โดยอาศัยกฎเกณฑ์จากหลักสูตร โครงการสอน ตำราเรียน หนังสือ วารสาร ทั้งภาษาไทย และภาษาอังกฤษ ตลอดจนรายงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกประเทศ และยังได้ขอคำแนะนำแก้ไขและเพิ่มเติมจากอาจารย์ที่ปรึกษา และผู้ทรงคุณวุฒิทางการศึกษานอกระบบโรงเรียนในการสรุปหาเกณฑ์ความรู้เกี่ยวกับการศึกษานอกระบบโรงเรียน และในการทำแบบทดสอบความรู้ที่สร้างขึ้น!

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. ความรู้และเจตคติต่อการศึกษานอกระบบโรงเรียนของผู้บริหารองค์กร ผู้บริหารองค์การคริสเตียน และอาจารย์สอนในโรงเรียนพระคัมภีร์ เป็นสิ่งที่สามารถวัดค่าได้ด้วยการใช้แบบทดสอบ และแบบวัดประเมินค่า
2. แบบทดสอบและแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยครอบคลุมเนื้อหาและรายละเอียด

ละเย็บค่าง ๆ นั้น สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการวัดความรู้และ เจตคติต่อการศึกษานอกระบบโรงเรียนตามวัตถุประสงค์ได้จริง ทั้งนี้เพราะผู้วิจัยได้ศึกษาถึงวิธีการทำแบบสอบถามนี้จากตำราทั้งที่เป็นภาษาไทยและภาษาอังกฤษ และได้ผ่านการตรวจสอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญทางด้านนี้ นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้นำแบบทดสอบ (Try Out) เพื่อหาข้อบกพร่องก่อน แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขจนเป็นที่เรียบร้อยแล้ว จึงนำมาใช้กับกลุ่มประชากรเป้าหมายจริง

3. ข้อมูลที่ได้จากแบบทดสอบและแบบสอบถาม ถือว่าเป็นความรู้ (Knowledge) เจตคติและความคิดเห็นที่ผู้ตอบแสดงออกมาด้วยความจริงใจ และเชื่อถือได้

สมมุติฐานของการวิจัย

ผู้นำคริสตจักร ผู้บริหารองค์การคริสเตียน และอาจารย์สอนนเรขโรงเรียนพระคัมภีร์ในนิคมายบรเทศเทศนทร์ในกรุงเทพมหานคร มีความรู้ (Knowledge) และเจตคติต่อการศึกษานอกระบบโรงเรียนแตกต่างกัน

ขั้นตอนและวิธีดำเนินการวิจัย

เพื่อทำการศึกษาวิจัยค้นคว้าเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยจึงได้ดำเนินการวิจัยเป็นขั้น ๆ ดังต่อไปนี้

1. ขั้นเตรียมการ - ศึกษาเอกสาร ตำรา บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. การกำหนดและเลือกประชากรในการวิจัย
3. การสร้าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการทดสอบเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ
6. สรุป อภิปรายผลการวิเคราะห์ข้อมูล และข้อเสนอแนะ

1. ขั้นเตรียมการ - ศึกษาเอกสาร ตำรา บทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.1 ศึกษาค้นคว้ารวบรวมความรู้และทฤษฎีต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องจากเอกสาร ตำรา บทความ วารสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งที่เป็นภาษาไทยและภาษาอังกฤษ เพื่อประโยชน์ในการท้าวิจัยครั้งนี้

1.2 ศึกษาและรวบรวมข้อมูลจากหนังสือ บทความ เอกสารและจากการสัมภาษณ์ เพื่อได้ข้อมูลเกี่ยวกับคริสตจักร เกี่ยวกับองค์การคริสเตียน และเกี่ยวกับโรงเรียนพระคัมภีร์ เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการเลือกกลุ่มประชากรเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย

1.3 ศึกษาเนื้อหาหลักสูตรวิชาการศึกษานอกระบบเรียนตามหลักสูตรปริญญาตรีจากหนังสือ ตำรามากมายหลายเล่ม โดยผู้เขียนทรงคุณวุฒิ เพื่อแนวทางและเนื้อหาประกอบคำชี้ทำเป็นเกณฑ์แบบทดสอบและแบบสอบถาม ซึ่งจะ เป็นเครื่องมือสำคัญของการวิจัยครั้งนี้

1.4 ศึกษาวิธีการสร้างแบบทดสอบ แบบสอบถามและแนววัดเจตคติเพื่อเป็นแนวทางในการสร้าง เครื่องมือการวิจัย

2. การกำหนดและเลือกประชากรในการวิจัย

2.1 ประชากรที่เข้าในการวิจัย คือ ผู้นำคริสตจักร ผู้บริหารองค์การคริสเตียน และอาจารย์สอนพระคัมภีร์ ซึ่งมาจากสถาบันคริสตจักร องค์การคริสเตียนและโรงเรียนพระคัมภีร์ ความคล้าย รวมจำนวนสถาบันในกรุงเทพมหานครมีทั้งสิ้น 156 แห่ง

2.2 จำนวนกลุ่มตัวอย่างประชากรที่จะศึกษา ในการหาวิจัยครั้งนี้จะใช้กลุ่มตัวอย่างประชากรจริงทั้งหมดทุกคนจากสถาบันทั้ง 3 ประเภท ทุกแห่งที่ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยแบ่งออกได้ดังนี้

ผู้นำคริสตจักร 2 คนต่อคริสตจักร จากคริสตจักรทั้งหมด 80 แห่ง

รวมจำนวนผู้นำคริสตจักรมี 160 คน

ผู้บริหารองค์การคริสเตียน 2 คนต่อองค์การจากทั้งหมด 70 แห่ง

รวมจำนวนผู้บริหารองค์การคริสเตียนมี 140 คน

อาจารย์สอนพระคัมภีร์ที่ประจำทุกคนจากโรงเรียนพระคัมภีร์ 6 แห่ง

รวมจำนวนอาจารย์สอนพระคัมภีร์มี 36 คน

ใช้กลุ่มตัวอย่างประชากรที่จะศึกษารวมทั้งสิ้นมี 336 คน

3. การสร้างและการทดสอบเครื่องมือที่เข้าในการวิจัย

3.1 เครื่องมือที่เข้าในการวิจัย ได้แก่ เป็นแบบทดสอบและแบบสอบถามความรู้(Knowledge)และเจตคติต่อการศึกษานอกระบบโรงเรียน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบ(Check List) และแบบเติมคำตอบในช่องว่าง

ตอนที่ 2 เป็นแบบทดสอบวัดความรู้(Knowledge) เกี่ยวกับการศึกษานอกระบบโรงเรียน โดยสร้างแบบทดสอบเป็นแบบปรนัย (Objective Multiple Choice) มี 4 คำเลือก จำนวน 50 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามวัดเจตคติต่อการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียน โดยสร้างเป็นแบบมาตรวัดความถ้อยงาน(Semantic Differential Scale) เพื่อสอบถามเจตคติต่อการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียนใน 4 ด้านต่อไปนี้

1. ความเชื่อในการจัดโครงการการศึกษาอกระบบโรงเรียน
2. ความคิดเห็นในการจัดโครงการการศึกษาอกระบบโรงเรียน
3. ความรู้สึในฐานะผู้รับคำแนะนำเกี่ยวกับการจัดโครงการการศึกษาอกระบบโรงเรียน
4. ความนิยมเอียงในการจัดโครงการการศึกษาอกระบบโรงเรียน

3.2 การสร้างและทดสอบเครื่องมือที่เข้าในการวิจัย มีลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าในเรื่องหลักการ ทฤษฎีเกี่ยวกับการศึกษาอกระบบโรงเรียน แล้วกำหนดขอบเขตและโครงสร้างของการศึกษาอกระบบโรงเรียน ที่ได้ผ่านการแนะนำ พิจารณาและแก้ไขจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อให้เครื่องมือมีความตรงตามโครงสร้าง(Construct Validity)

2. นำขอบเขตและโครงสร้างของการศึกษาอกระบบโรงเรียน มาสร้างแบบทดสอบความรู้(Knowledge)เกี่ยวกับการศึกษาอกระบบโรงเรียน และแบบสอบถาม

เจตคติต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียน โดยผ่านการแนะนำตรวจแก้ไขจากอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อให้เห็นแบบสอบถามมีความตรงตามเนื้อหา(Content Validity)

3. นำแบบทดสอบและแบบสอบถามทดลองใช้(Try Out)กับกลุ่มประชากรที่นำส่งกลุ่มประชากรเป้าหมายจำนวน 40 คน เพื่อตรวจสอบและปรับปรุงภาษาเบื้องต้นและเพื่อนำข้อสอบมาวิเคราะห์เป็นรายข้อหาอำนาจจำแนก(Discrimination Power) และระดับความยาก(Degree of Difficulty)ของแบบทดสอบ โดยใช้สูตร

$$\text{ค่าระดับความยาก } P = \frac{U + L}{2n} \times 100$$

$$\text{อำนาจจำแนก } D = \frac{U - L}{n}$$

สำหรับแบบสอบถามนี้จะทำการทดสอบเพียงครั้งเดียวโดยพิจารณาจากผู้ตอบส่วนใหญ่ว่าข้อสอบที่ออกตรงกับความรู้ที่ผู้วิจัยต้องการ ก็ปรับปรุงภาษาที่เข้าที่ เหมาะสมชัดเจนยิ่งขึ้น

ส่วนแบบทดสอบจะมีการหาค่าความเชื่อมั่นแบบทดสอบซ้ำ(Test-Retest Reliability) ด้วยกับกลุ่มประชากรอื่น 25 คน โดยมาใช้สูตรสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน(Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยจะนำเครื่องมือการวิจัยแบบแจกให้ผู้มาสมัครสมัคร ผู้บริหารองค์การคริสเตียนและอาจารย์สอนพระคัมภีร์ที่อยู่ในกลุ่มประชากรเป้าหมายเป็นผู้ตอบ และผู้วิจัยขอเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

5. การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

ข้อมูลที่เก็บรวบรวมแล้วทั้งหมดจะนำมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (The Statistical Package for the Social Science) โดยหาค่าทางสถิติดังนี้

5.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่หาค่าร้อยละ(Percentage)

5.2 การวิเคราะห์ความรู้(Knowledge) เกี่ยวกับการศึกษานอกระบบโรงเรียน โดยการหาค่าร้อยละของระดับคะแนนความรู้(Knowledge)ถูกต้องแต่ละข้อ แล้ววิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ยแบบมีขั้วมีเลขคณิต(x) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.)ของคำตอบแต่ละข้อ และแต่ละเรื่อง

5.3 การวิเคราะห์เจตคติต่อการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียน วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ยแบบมีขั้วมีเลขคณิต(x) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.)ของคำตอบแต่ละข้อ และแต่ละด้าน

5.4 เปรียบเทียบความแตกต่างเกี่ยวกับความรู้(Knowledge) และเจตคติต่อการศึกษานอกระบบโรงเรียน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว(One Way Analysis of Variance : F-TEST) และหาความแตกต่างกัน

จะทดสอบความแตกต่างโดยวิธีการของเชฟเฟ้(Scheffe Test for All Possible Comparison)

5.5 เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบตาราง แผนภูมิ และการบรรยาย
ความ

6. สรุป อภิปรายผลการวิเคราะห์ข้อมูล และข้อเสนอนะ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัยครั้งนี้

1. เพื่อเป็นข้อมูลและรายงานแก่ทางราชการ/รัฐบาลที่จะได้เรียนรู้ว่า พวก คริสเตียนนิกายโปรเตสแตนต์ในประเทศไทยมีความรู้(Knowledge) และเจตคติต่อการศึกษานอกระบบโรงเรียนมากน้อยแค่ไหน เพื่อทางรัฐบาลจะได้สามารถส่งเสริม สนับสนุนและช่วยเหลือหรือประสานงานเกี่ยวกับงานการศึกษานอกระบบโรงเรียน ที่จะให้ประโยชน์แก่ประชาชนชาวไทยส่วนใหญ่ให้ดียิ่งขึ้น และให้มากยิ่งขึ้นต่อไป

2. เพื่อช่วยเหลือให้ผู้ปกครอง คริสต์จักร ผู้บริหารองค์การคริสเตียน อาจารย์สอนพระคัมภีร์ และคริสเตียนทั้งหลายจะได้เกิดความรู้(Knowledge) ทั้ง เห็นความสำคัญของการศึกษานอกระบบโรงเรียน และรู้แนวทางการจัดโครงการการศึกษานอกระบบโรงเรียน ที่ตอบสนองต่อนโยบายของรัฐ

3. เพื่อเป็นประโยชน์และแนวทางสำหรับผู้ปกครอง คริสต์จักร ผู้บริหารองค์การคริสเตียน และอาจารย์สอนพระคัมภีร์ได้นำผลการวิจัยไปส่งเสริมและปรับปรุง พัฒนา แก้ไขให้ คริสต์จักร องค์การคริสเตียนและหน่วยงานหรือสถาบันอื่น ๆ ในเครือข่ายจะได้มีส่วนร่วม และรับผิดชอบมากขึ้นในงานการศึกษานอกระบบโรงเรียนที่สอดคล้อง และตรงกับนโยบายของรัฐ

4. เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาค้นคว้าหรือวิจัยต่อไปเกี่ยวกับการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียนของคริสตจักร และองค์การหรือสถาบันคริสเตียนนิกายโปรเตสแตนต์

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย